

podpira, ali to pa tudi ni prav, da bi se kmetijstvo bolj ne podpiralo in pospeševalo. Slovenski agrarni poslanci so si v državnem zboru veliko prizadevali, da bi se v Avstriji naredila tovarna za umetna gnojila, katere so dosedaj iz drugih držav po zelo visokih cenah uvažali. Kmetje vedno od vlade zahtevamo, naj bi se divjačina, t. j. zajce, fazane, vrane i. t. d. smelo prosto pobijati. Mojemu sosedu so letos vrane toliko škode naredile, da bo imel več mernikov manj turšice. Pa to ni edini slučaj, ampak jih je na stotine. Zraven pa še pride škoda, ki jo povzročajo zajci pri poljskih pridelkih in sadnemu drevju. Pa za vse take opomine je imela naša vlada dosedaj le gluha ušesa, ter je poslušala one gospode, ki imajo lov največ za zabavo. Ako bi pa sedaj kmet le samo en mernik žita prikril, pa se mu žuga z občutno kaznijo. Prav pravi neka pesem o kmetu:

Sem duša pobožna — veliko trpim,
Vse butare nosim — ter vse preživim,
Le jaz sem ta reva — da dere me vse —
Imam kaj — ali ne.

Kupčija s prašiči.

Vlada na Dunaju je izdala za celo cesarstvo enako odredbo zaradi prodaje prašičev, ki je očitno prav dobro premišljena in bo povsod ugodno vplivala. Poznat je moramo natančno, da ne bomo pri prodaji prašičev na škodi.

Po novi odredbi se vsi prašiči za pleme in prašiči za meso pod 40 kg in debeli pod 60 kg čisto prosto prodajajo. Nevarno je pa vendar pri taki prodaji preveč pritisniti, ker je še vedno lahko vsak zaradi draženja obsojen. Mladiči čez 40 kg težki se smejo prodajati največ po 4 K 70 vin, za 1 kg žive teže, za debele od 60 do 90 kg, ki se kupijo za pitanje, se sme plačati največ 6 K za 1 kg žive teže.

Za debele prašiče, ki se bodo precej zaklali, je pa določena navada iz Budimpešte. Tam se odšteje od cele teže 22% kg pri vsakem prašiču. Teža se plača po 6,80 K za 1 kg, toda od cele svote se odbije še 4%, t. j. pri 1 kroni 4 vinarje. Če ima prašič 100 kg, se odtegne 22% kg, da ostane 78% kg. To se plača po 6,80 K, kar znesse 525 K. Odtegne se še 4%, t. j. 11 K. Za prašiča 100 kg težkega, dobiš 514 K. 1 kg žive teže vrže 5,14 K. Prašič ima n. pr. 150 kg. Odtegne se 22% kg, ostane 127% kg, kar znesse 867 K. Odtegne se 4% 34,60 K, za prašiča dobiš 832 K 32 v. 1 kg žive teže znesse 5,55 K. Prašič ima recimo 200 kg. Odtegne se 22% kg, plača se 177% kg po 6,80 K. Odtegne se 4%, dobiš za žival 1158,72 K, 1 kg žive teže vrže 5,79 K. Čim večji je prašič, dražji je. Speh se sme prodajati najvišje po 7,80 K, mast po 8,75 1 kg.

Iz te določbe moramo precej izvajati posledice. Vlada očito želi, da bi kmetje priredili težke živali, ki bi imele dosti zabele. Zato je za težke živali cena toliko višja. Zdaj je očita izguba, prodajati nerazvite mladiče. — Če že zdaj veš, da ne boš imel zadosti krme za vse živali, da bi jih popolno izpital, prodaj precej prašiče, ki so ti odveč, drugim, ki jih nimajo zadosti. To, kar ti ostane, krmi močno in dobro. Najbrž se cena ne bo več izpremenila, saj je taka, da smo z njo lahko popolnoma zadovoljni. Vlada bo tudi natančno določila cene mesa in vseh drugih delov, da ne bo mogel nobeden previsoko prodajati. Če le mogoče, si preskrbi za pitanje prašičev močne krme. Včasih se dobi tudi kje kako pokvarjeno žito. Sicer pa še sedaj lahko poskrbimo za dovolj svinjske krme. Repa se še le bo sejala, korenje se še lahko okopje, da bo bolj debelo, istotako tudi pesa. — Skrbimo pa prav pridno tudi za krmo plemenit svinjam. Posušimo drobno travo-tratnico, ki je izborna krma za plemene svinje, jabolčno, slivovo, vinogradišče i. t. d. Rumene zlatnike kuje gospodinja, ki danes skrbi za uspešno svinjerejo.

Zamenjava žita za seme.

Kako nam je ravnati s semenskim žitom, piše ravnatelj Rohrman v dobro urejevanih „Dolenjskih Novicah“ sledeče:

Danes je treba, da storimo vse, kar nam utegne pomagati do večjih žitnih pridelkov. Če tudi ne moremo doseči tako lepih uspehov, kakor se z njimi hvalijo po drugih deželah, vendar se bo dalo tudi pri nas še marsikaj dobrega storiti za izboljšanje dosedanjih pridelkov.

Na splošno lahko trdim, da je pri nas krajša doba žitne rasti veliko kriva, da ne dobimo toliko pridelka. Nagla menjava vremena, naše toplotne in vlažnostne razmere, nagli nastop poletne vročine — vse to pomaga, da žito hitreje zori in da trpi vsled tega tudi plenjavost njegova. Ves ta vremenski vpliv leži izven našega območja in zato bomo tudi zanaprej zaostajali za pridelki drugih ugodnejše ležečih okrajev.

Kar se da pri nas pa storiti in lahko storiti za povzdigo žitnega pridelka in česar se moramo poprijeti z vso doslednostjo, je pa sledeče:

1. Potrebno seme je skrbno odbirati!

Na to se polaga pri nas še vse premalo važnosti in zaradi tega tudi premalo skrbi. Danes ni za-

dosti, da seme očistimo od plevla, ampak je nujno potrebno, da jemljemo za seme najtežje in najlepše zrnje. Od takega semena dobimo močne, rodovitne rastline, ki dajejo zopet lepo zrnje in ki prenašajo sploh svoje ugodne lastnosti tako na zarod kakor jih prenašajo naše živali. Pri nas se pa v tem pogledu še silno veliko greši in se potem manj ugodni uspeh zvrča redno le na letino, češ, da je bila letina kriva slabšemu pridelku. Vsaka vas bi morala imeti svoj čistilni stroj za žito, danes pa imamo še cele občine, ki nimajo nobenih pravih strojev za čiščenje in odbiranje žita! Nabavimo si vendar potrebne take stroje in rabimo jih vsi od kraja in izkušnja bo že prvo leto pokazala, kako hvaležno je to delo.

2. Dajmo seme po potrebi zamenjavati.

Danes nam vedo žitni komisijonarji veliko povedati, kako različno pšenico so prinašali posamezni gospodarji na prodaj. Ta različenost je imela svoj vzrok v semenu, v različni zemlji in legi, v različni obdelavi itd. Pšenica iz najbližjih leg, iz najbližjih krajev je bila različne vrednosti. To različenost pri pšenici je treba praktično izkoristiti in sicer v semenske svrhe! Prav je, da se držimo svojega doma pridelanega semena, če je lepo in dobro. Če pa vidimo, da ima sosed lepšo pšenico ali pa če se v bližnjih legah prideluje vobče boljše žito, naj se skuša potrebno seme od tam dobiti in naj se seme zamenjava. Taka zamenjava semena je po novi cesarski naredbi dovoljena.

Naj se torej gospodarji, ki imajo slabšo pšenico, zatekajo po seme k sosedom ali v sosedne kraje, ki so znani zaradi svojega ugodnejšega žitnega pridelka. V tem oziru nas čaka še veliko hvaležnega dela. S primerno organizacijo take semenske zamenjave bi se dalo marsikod zelo ugodno vplivati na izboljšanje žitnega pridelka, podobno, kakor se da z dobrim plemenom pri živini.

Italijansko bojišče.

Na soški in koroški fronti navažni boji. Na tirolski fronti se pa Italijani še vedno z veliko silo zaganjajo v naše postojanke, a brez uspeha. V uradnem poročilu z dne 23. julija se omenja, da sta se v teh bojih na Tirolskem posebno hrabro obnašala kranjski pešpolk št. 17 in lovski bataljon št. 7. Naši letalci pridno vznemirjajo italijanska vojaška zbirališča za fronto.

Da smo vjeli in obesili italijanskega izdajalca Battistija iz Tirol, je naredilo na Lah velik vtis. Poroča se, da so vse izdajalce, ki so pred vojsko pobegnili k njim in so jih poslali na bojno črto, odpoklicali s fronte ter jih zaposlili v zatečju. Judeževе vrvi jih je vendar malo sram.

Misli se, da bo Italija kmalu napovedala tudi Nemčiji vojsko. Na vojaško plat ne bo ta napoved nič vplivala, ravno tako nič kakor da je nam napovedala Belgija vojsko. Italija bi menda iz lastnega nagiba tudi ne napovedala vojske, toda Anglija jo sili, ker sumi, da Italija pošilja Nemčiji preko Švice živila, a Nemčija Italiji premog. Anglija hoče Nemčijo gospodarski popolnoma osamiti, za to hujska, kjer le more.

Italijani pošiljajo ministra Bissolatija na fronto, da navdušuje vojake z govori. Z jezikom se je pač lahko bojevati, toda pravično bi bilo, da bi mu dali puško in poslali v najsprednejše jarko. Bissolatijevo govorniško potovanje na vsak način dokazuje, da med laškimi vojniki navdušenje za vojsko ni zelo veliko.

Italijani hvalijo Slovence.

III. armadni zbor — najstrašnejši armadni zbor.

Sloves o junaštvu slovenskih junakov III. armadnega zbora je prodril tudi v Italijo. Velik laški list „Corriere della Sera“ piše o Slovencih:

„Enako kot je imel Napoleon svoje gardne polke, ima tudi avstrijski cesar svoj III. armadni zbor kot posebno četo, ki je bila že v mirnih časih določena za to, da prodre na Italijansko. III. armadnemu zboru je bilo pridržano posebno mesto. To je najstrašnejši armadni zbor, močan tri divizije, najgloblje prešinjen sovraštva proti nam. V graškem zboru so Slovenci, pri katerih je sovraštvo do Italije že od nekdanjega močno vkoreninjeno. In ta zbor se je bojeval takoj v začetku ofenzive pod vodstvom nadvojvoda-prestolonaslednika na visoki gorski planoti Sette Komuni. Ko je nato prišla ruska ofenziva, so mislili nekaj časa, da bi s svežim lovrom ovenčani

III. armadni zbor poslali na vzhod. Videli smo ga izginiti iz najsprednejših jarkov, mislili, da je že v Voliniji; pa kmalu smo imeli vnovič opraviti z njim. Ostal je tu in to dokazuje predobro, kako velik pomen prisoja sovražnik vojski z Italijo.“

Borba za trdnjavo Paneveggio.

Blizu državne meje v tirolski dolini Val Travi-gnollo (južnovzhodno od Bolcana) leži mala avstrijska utrdba Paneveggio, proti kateri so Italijani napadli ogromne in srčite večdnevne navale. Vsak dan, od 20. do 24. julija, se italijanski sunki ponavljajo. Italijani bi od tam skorogotovo radi prodirali v prostor pri Bolcanu. Dosedaj so bili še vsi italijanski napadi na naše postojanke v tem prostoru krepko odbiti.

Boji pri prelazu Barcola.

Zahodno od mesta Arsiero je ob državni meji prelaz Barcola (visok 1208 m), ki zapira Italijanom pot v dolino Valarsa na Tirolskem. Od 17. do 22. julija so Italijani trajno obstreljevali s težkimi topovi naše postojanke na tem prelazu. Ob enem pa so pehotne čete naskakovale naše okope. Ves trud Italijanov je bil zaman. Na stotine mrtvih sovražnikov leži na pobočju prelaza.

Zopet proslavljeno slovensko junaštvo.

V dolini Val Sugana je prišlo dne 22. julija do srditih bojev. Italijani so svoje napade na naše postojanke severozahodno od Asiaga opetovano ponavljali. Bili pa so vsakokrat z velikimi izgubami odbiti. Posebno odlikovali so se, kakor zatrjuje naše generalštabno poročilo, lovski bataljon št. 7 in deli pešpolka št. 17, t. j. kranjski slovenski Janezi. Sovražnik je proti postojankam teh čet napravil glavni svoj juriš. Nad 1000 mrtvih Lahov je obležalo pred našimi jarki.

Zopet nekaj o Turudiji.

Profesor Lovrič poroča v „Našem Jedinstvu“ z dne 9. julija:

Po vsej pravici je slavn general Möhring nazval našega Turudijo: „mojstra v streljanju.“ Nedavno se je bilo zakotelo Italijanom, da z velikim številom gorske artilerije naskočijo naše junake. Posebno neprijetna nam je bila ena njihovih baterij. To je bilo treba za vsako ceno spraviti vkraj. Turudija je dobro slutil, kje je postojanka sovražne baterije in je nemudoma pohitel k našim topovom, da sam vodi ogenj. Že tretji strel je vdaril v sredo baterije. Ko je Turudija nazadnje opazil, kako Italijani zapuščajo postojanko, je sesul nanjo 80 granat. Ko bi bili videli, kako so sedaj leteli po zraku kosci vozov, železa, in drugih predmetov, Italijani pa bežali, kakor bi jih bil obliž z vročo vodo.

Pa da ni naš Stanko tudi v streljanju mojster prve vrste! Pred nekaj dnevi je prisilil k molku še drugo sovražno baterijo, ki se do danes ni več pojavila. Ako postavijo našo baterijo tje, kjer ji je bil določil mesto Stanko, in jo ograde tako, kakor je bil odredil naš junak, potem takoj gorje Italijanom, a naši bateriji ne bo niti najmanjšega zla. Tako je neka naša baterija nekega dne tako presedala Italijanom, da so jo jeli obsipati s težkim ognjem z osmili postojank. Vse je bilo zaman, a Turudija se je sredi strašnega gromenja posmešlil: „Aha, to ti škoduje, Beppo, jel' de?“

O neki drugi bateriji, katero je bil Turudija krstil za „baterijo Parma“, je Kadorna že javil, da jo je prisilil k molku. In kako ne, saj so italijanski topovi zbruhali nanjo najmanj 3000 izstrelkov! Pa ne boš, baterija Parma še živi in prizadeva Italijanom gorje na gorje.

V Asiagu.

(Izvirni dopis.)

Južno bojišče, v juliju 1916.

Tiho, kakor prikazen, je korakal naš bataljon proti strelskim jarkom, da nadomesti neki slovenski pešpolk, ki je že prodril daleč v sovražno ozemlje. Previdno smo stopali, izogibajoč se vsakega nepotrebnega šuma, ki bi nas izdal sovražniku. Romantično mesto Asiago, ki je zidano v južnem slogu, je bilo od mesečine čarobno razsvetljeno, ko smo korakali skozi njega. Zapuščeno mesto je naredilo čuden vtis na nas: hiše večinoma brez streh, prazna okna z ožganimi oknicami so gledala tako pomenljivo na mimoidoče, svetloba rdečega ognja, ki je objemal nekatera poslopja, se je strinjala tako čudno z blede mesečino in bliskajočim žarometom, ki je iskal premikajoče se topništvo in rezerve.

Tiho in brez šuma se je izvršila zamena straž in začeli smo se globlje zakopavati v rove. Pripravljeni smo bili na protinapad, ki je pa izostal, le na

desnem krilu je bilo živahno streljanje z obeh strani, topništvo nam je pa redno pošiljalo običajno porčijo neprebavne menaže, a ker se je večinoma zgrešil cilj, so nam ostali želodci nepokvarjeni.

Dobesedno tako, kakor pravi avstrijsko uradno poročilo, smo se potem dne 25. jun. umaknili v vzdaj stoječe postojanke, ki so se tačas dogotovile, ne da bi bili po sovražniku primorani, temveč iz strateških ozirih, brez najmanjših izgub. Še isti dan je potem sovražnik ljuto obstreljeval zapuščene postojanke ter na večer, najbrž misleč, da nas je pobil, ker mu nismo odgovarjali, začel boječe prodirati, a našel je seveda vse prazno. Drugi dan prodira proti drugim, kakih sto metrov vzadi ležečimi začasnimi praznimi jarki, ljuto obstreljujoč s topovi vsakega kalibra mesto Asiago. Ki je začelo na mnogih krajih goreti ter se rušiti v razvaline.

Med tem smo v svitu plamena dosegli stalne postojanke na visoki planoti Asiago, ki so po svoji legi pripravne za hrambo in napade. Naslednji dan nam že prednje straže javijo bližajočega se sovražnika, ki je, misleč, da ne najde nikjer odpora, drvil prav pogumno proti nam. Pustili smo ga čisto blizu. Potem pa iz vseh pušk oženj in prva rojna črta je na tleh, pokošena od smrtonosnih naših krogel; nastopi druga, tretja in groza je bilo videti učinek našega ognja: strojne puške so dobesečno kar kosile napadajoče vrste, v katerih je zavladala grozna zmešnjava. Brez reda in brez cilja so begali sem in tja, a naše dobro merjene puške so žele bogato žetev, vse kar ni bilo ubitih, smo jih vjeli, a kdor se je skušal z begom rešiti, je padel od smrtonosne krogle naših pušk. Napad se je končal s popolnim porazom za verolomnega sovražnika.

Nastopila je tiha noč, polna sanj in domišljije, mir je zavladal med bojevniki, mesečina je obsevala ubita sovražna trupla; vsled nastopivšega hladla se je polegel smrad po znoju, gnijoči krvi in mrtvih truplih; plameni gorečih postopij so se trgali begajoč po ozračju, tvoreč čudne oblike, podobne gorečim pismenkam, ki bi skupaj sestavljene dale za Kadorno ter sploh njegovo vojsko pomenljive besede: Mame, Tekel, Fareš... Na nebu so se pa utrinjale zvezde...

Z bojnega meteža z italijanskih ravnin pošiljamo podpisani slovenski domobranci 26. pešpolka v milo slovensko domovino čitateljem lista, kakor tudi vsem znancem in prijateljem, ženam in nevestam, osebno č. slovenski duhovščini, zahvaljujoč se ji za vse izraze sočutja, najsrčnejše pozdrave, priporočajoč se v molitev: Plevnik Jurij, Košenca pri Planini; desetnik Turk Jožef iz Polzele; četovodja Omerzo Ivo, Koprivnica; Kolmanič Jakob, Rihtarovec; Bratkovič Matija, Norički vrh pri Kapeli; Dobovičnik Stefan, Dobrna pri Celju; Železnik Jurij, Čermožiče, Zetale; Krumpačnik Janez, Kokarje; Kocbek Ignac, Sv. Ana na Krembergu; Arzenšek Anton, Sv. Primož pri St. Juriju ob južni žel.; Bostič Karl, Loka pri Zidanem mostu; Trpin Anton, Kapla pri Polani; Golob Janez, Nasova pri Radgoni; Očepek Jurij, Griže pri Celju; Mešič Vincenc, Braslovče; Ojstrič Jurij, Loče pri Poljčanah; Jelen Vinc., Galicija pri Celju; poddesetnik Sauperl Ivan, Bistrica pri Rušah; Secko Rok, Smarje pri Jelšah; Červič Alojzij, Slamjak, Ljutomer; Pur Avgustin, Ribnica na Pohorju; poddesetnik Koelja Janez, Vipava na Kranjskem; Mesarec Franc, Sv. Marlin pri Vurbergu; desetnik Lačen Janez, Desnjak pri Ljutomeru; Šket Anton, Nezbiše pri Slatini; Stergar Anton, Buče pri Kozjem; Cilensek Franc, Braslovče; Strojanski Janez, Braslovče; Borovnik Alojz, Novacerk; Zamuda Viktor, Sv. Jurij ob Ščavnici; Borovinšek Janez, Podsreda; Miklavc Gregor, Ribnica na Pohorju; Sporn Vilh, Braslovče; Goropevšek Ant., Sv. Jurij ob Taboru; Šauperl Avgust, Lembah pri Mariboru; Sirec Mihael, Čermožiče, Zetale; Podržavnik Mihael, Remšnik pri Marenbergu; Jepej Jožef, Makole; Moškon Franc, Kamnica pri Mariboru; Kobale Alojz, Stanovsko, Poljčane; Sunko Alojz, Spodnje Radvanje pri Mariboru; enoletni prostovoljec-desetnik Stibler Ivan, Sv. Anton na Pohorju; Stole Jan., Spodnja Hudiinja pri Ptuj; desetnik Znidar Mart., telefonist, iz Sladkegore pri Ločah; Brečko Jožef iz Pišec pri Brežicah ob Savi.

Slovenski domobranci na južnem bojišču.

Vinko Salomon iz Poljčan nam piše z južnega bojišča:

Slovenski domobranci, ki se borimo proti izdajalskemu polentarju, pošiljamo pozdrave vsem prijateljem in bralcem „Slovenskega Gospodarja.“ Polentar se je pretekle dni močno trudil s svojimi topovi, da bi nas pregnal iz postojank, a mi stojimo trdno, kakor skala: Naše geslo je: Ne koraka nazaj, ampak le naprej za izdajalcem, ki se je hotel polastiti našega ozemlja. Maščevati se moramo nad njim za njegovo nezvestobo. Dovolj je že okusil polentar, kaj se pravi butati ob steno, ob katerih stojijo hrabri naši Slovenci in zagotavljamo vas, da jih še bo dobil po svoji izdajalski butici, kakor to zasluži. Tudi se je bil pred nekaj dnevi prikazal s svojo kavalerijo na dan. Nekega jutra sem namreč opazoval s tovariši gibanje sovražnika, pred nami. Naenkrat se prikaže dva jezdeca. Glej ga spaka, torej tako se držeš, polentar. Takoj javimo došlece našemu predmojstru.

Naša strojna puška je zareglala in že je ležal jezdec s konjem vred na tleh. Nobenega več ni bilo na ogled. Minil je polkan in zopet smo zapazili v dolini množine jezdecev, gotovo so se pripravljali na kak naskok; a ker jim svinčenke iz naših pušk ne dišijo preveč dobro, so jo takoj zopet odkurili. Zvečer je bila temna noč. Mirno smo čakali, kaj pride. Naenkrat se je zaslislalo žvenket orožja: naši so razsvetlili hitro prostor pred nami. Zagledali smo gručo polentarijev, in vmes zopet kakih 20 jezdecev. Zopet so zagrmel naše puške, sovražnik je pobral svoja kopita, kolikor jih je še ostalo ter nam je pustil neštevilno mrtvih in ranjenec. Sicer še poskuša včasih podreti nas, a zaman je njegov trud, svoje konje z jezdec vred je pa od tistega časa nekam shranil.

Tako torej živimo tukaj mi branitelji domovja, in čuvamo zvesto milo nam Avstrijo. Pozdravljamo vas vsi lantje in možje domačega domobranskega pešpolka št. 26, oddelek strojnih pušk št. I. J. Stegenske, desetnik, Franc Pfeiler, desetnik, oba predmojstra strojnih pušk: Ules Alojz, poddesetnik: V. Salomon, Poljčane; Bračič F., Ptuj; Zavec J., Ptuj; Pekovšek J., Zreče; Viher Ivan, narednik; Muršič Jožef, desetnik; Jože Košec.

Lah nas ne more pregnati.

Franc Laufer, doma od Sv. Ruperta v Sl. gor., nam piše dne 15. julija z laškega bojišča:

Mi prav dobro zbijamo polentarja z visokih gor in planin v njegov breg. Včasih začne Lah rogoviliti in nas napadati. Ko mu pa mi pošljemo nekaj našega svinčenega cvibaka, pa je takoj dober in miren. Lah sicer iz gole jeze ne ve, kako bi nas pregnal in prišel naprej. Pa ker se Slovenci na vseh bojiščih pokažemo, torej nas tudi tukaj ne bo preganjal. Lah že sedaj dobro pozna avstrijske vojake, a zlasti nas Slovence, ki se posebno zvesto in hrabro branimo svojo avstrijsko in lepo slovensko domovino. Hinavskemu polentarju jako diši prelep slovenski kraj. Pa mu zagotovimo, da si ne bo kuhal polente na slovenski zemlji, kakor je mislil, in ne bo nikdar njen gospodar. Upamo, da bomo kmalu s sovražnikom obračunali in ljubi Bog nam dodeli, da bi se še zdravi vrnili na svoje domove. V to nam pomози Bog in Marija!

Srčne pozdrave in zahvalo pošiljamo domačinom in „Slovenskemu Gospodarju“, ker nas tako redno obišče v naših taborih. Zdi se nam, ko ga bremo, da se pogovarjamo s svojimi domačini. Slovenski fantje in možje: Franc Laufer, Vincenc Kramberger, Krajnc Jožef in Zavec Konrad od Sv. Ruperta v Slov. gor.; Konrad Dominkuš, desetnik od Sv. Antona v Slov. gor.; Mihael Vidovič in Ivan Mihelač od Sv. Vida niže Ptuja; Anton Lovrenčič, četovodja iz Frama; Franc Drobnič od Sv. Trojice v Halo-zah.

Nova junaštva III. armadnega zbora.

Za goro Monte Zebio, ki leži severno od Asiaga in katera je največja zapreka za italijansko prodiranje, se vršijo zadnjih 14 dni srditi boji. Najhujši napad je bil dne 24. julija. Sveže in izpočite laške čete so napadle z veliko silo, a vsi sunki so bili zaman. Edini italijanski uspeh je, da je pred našimi postojankami obležalo več sto mrtvih Italijanov. Goro Monte Zebio in bližnje postojanke namreč brani naš železni III. armadni zbor, naši slovenski junaki. Vse višinske postojanke so ostale v naši posesti. Vsak naš mož in mladenič je junak. Slava III. zboru gro po vsej Avstriji in še v inozemstvo.

Ob Soči.

Dočim so Italijani infanterijske napade ob Soči večinoma opustili, obstreljuje njih težka artilerija dan za dnevom naše najvažnejše postojanke. Dne 24. julija so obstreljevali Sv. Lucijo, obmostje pri Gorici in Podgori. Manjši sovražni napad pri Tržiču je bil srečno odbit.

Naši uničili dva sovražna podmorska čolna.

Po noči od 14. na 15. julija so naše torpedovke v srednji Adriji uničile italijanski in kmalu nato še nek drugi sovražni podmorski čoln. Od posadke se zaradi razburkanega morja ni moglo prav nikogar rešiti.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti se vršijo hudi boji v Karpatih, ob državni meji pri Brodyju in na severu pri Rigi.

V Karpatih med rumunsko mejo in prelazom Jablonica silijo Rusi na Ogrsko, a naši z gorskimi vrhov krepko zadržujejo ruske navale. Gibanje ruskih čet v Galiciji in Bukovini južno od Dnjestrja je vsled poudarjenosti ob Dnjestrju zelo oteženo.

Iz gibanja ruskih čet se opaža, da Rusi pri-

pravljajo sunek proti Lvovu in sicer v smeri od Brodyja ob državni meji. Dan za dnevom vozijo nove rezerve na ta del bojišča.

Na severu so hudi boji pri mestu Baranoviči in pri Rigi.

V ruskem ministrstvu so se zgodile večje spremembe. Odstopil je zunanji minister Sasonov in še več drugih.

Za upravitelja zasedenih pokrajin v Galiciji in Bukovini je imenovan državnik Trepov.

V Karpatih.

Od rumunske meje do prelaza Jablonica v galicijskih Karpatih se vrše v famošnjem visokem gozdnatem ozemlju hudi boji. Rusi bi na dveh krajih radi prodrli na Ogrsko in sicer v Bukovini pri mestu Kirlibaba in v Galiciji pri prelazu Jablonica. Prehod se jim dosedaj kljub skrajnemu naporu njih sil, ni posrečil. Naši imajo zasedene in dobroutrjene obmejne glavne karpatske višine.

Pri Kirlibabi so Rusi že več kot 20krat napadli naše tamošnje postojanke, a so bili vedno odbiti. Pred Kirlibabo je v zadnjih 14 dneh padlo nad 20 tisoč Rusov.

Povodnji ob Dnjestrju.

Radi dolgotrajnega deževja je zadnje dni reka Dnjestr močno narasla in preplavila bregove. Radi tega je sedaj večje gibanje ruskih čet na gališko-bukovinskem bojišču preprečeno.

Ruski pritisk proti Lvovu.

Zadnje dni Rusi z veliko silo napadajo na črti pri Tarnopolu in Brodyju. Cilj tega napadanja je gotovo Lvov. Rusi so vse svoje razpoložljive čete v Voliniji poslali na gališko mejo. Pričakovati je torej na tem delu bojišča prihodnje dni velikih bojev.

Slovenski vojaki ob Strypi.

Piše se nam: Tu ob Strypi v Galiciji nas je mnogo slovenskih fantov in mož, ki kljubujemo Rusom. Mi dragonci smo Rusom že marsikatero posvetili. Naše strojne puške so jih na tisoče pokosile. Rusi predobro vedo, da se s slovenskimi dragonci ni igrali. Mi trdno držimo nam izročene postojanke. Veliko veselja nam dela „Slovenski Gospodar“, ko nas obišče. Mnogo pozdravov! J. Lesjak, desetnik; Jožef Cepelnik, J. Devetak, Fr. Rihtarič, Franc Janežič, M. Medved.

Ruske armade se ojačujejo.

Berolinski časnik „Nationalzeitung“ poroča iz ruske meje: V zadnjih dneh je došlo k armadam generalov Kuropatkina, Everta in Brusilova veliko število nadomestnih čet iz Sibirijske. Vojno ministrstvo je izdalo poziv, da se morajo takoj zglasti pri nabornih komisijah vsi vojaški zavezanci letnikov 1872 in 1873, kakor tudi letnikov 1898 in 1899. Vse čete, ki so bile izvežbane na Krimu in v Kavkazu, so odšle na turško bojišče. Samo tatarske oddelke so vnovič spravili na bukovinsko bojišče. Tudi v zadnjih bojih pri Lucku in na ozemlju Styra so bile ruske izgube velikanske. Število padlih ali ranjenih generalov je naraslo na 29. Seznami izgub izkazujejo dosedaj izgubo 348.800 mož in častnikov.

Novi ruski zunanji minister.

Dosedajni ruski zunanji minister Sasonov je zaradi bolezni odstopil. Na njegovo mesto je imenovan dosedajni ministrski predsednik Stürmer, ki bo obenem izvrševal oba posla: ministrskega predsednika in zunanjega ministra. Zunanja ruska politika se bo gibala v isti smeri kot dosedaj, vsako drugo pričakovanje nima nobenega smisla.

Na drugih frontah.

Na francoskem bojišču se še vedno nadaljuje angleško-francoska ofenziva, zlasti bitka ob Sommi divja z veliko srdfostjo dalje. Angleži napadajo na fronti, dolgi 40 km, z 20 divizijami, t. j. več kakor pol milijona mož. Izgube so na obeh straneh ogromne. Angleži so izgubili v teh bojih čez 80.000 mož, a pridobili so samo 24 kvadratnih kilometrov ozemlja. Najhujši naval na nemške postojanke so napravili Angleži dne 24. julija. Angleški vrhovni poveljnik general Haig je pritegnil za naval še 13 novih divizij, tako, da je poslal v boj 33 divizij. Računal je, da pače ta dan odločitev. Naval je pa bil odbit in ni prinesel Angležem nobenih uspehov. Istočasno so napadali Francozi na južnem bregu reke Somme z velikimi silami. Dosegli so mimogrede nekaj uspehov. Boje ob reki Sommi je prištovati med najkrvavejše v tej svetovni vojski. Pred Verdunom so Nemci zopet nekoliko napredovali.

Na turških bojiščih ni prišlo nikjer do večjih bojev. V Črnem morju je prišlo pred Sebastopolom do boja med turško vojno ladjo „Midili“ in tremi ruskimi bojnimi ladjami. Turški ladji se je posrečilo, da je nepoškodovana utekla iz neenakega boja. Rus-